

TEKST NAPISALA: NATAŠA KOVAČEVIĆ TURKSOY
FOTOGRAFIJE: SINGAPORE TOURISM BOARD

Singapur

LAVLJI GRAD

Da li biste voleli da upoznate esenciju tri različite kulture, da se vozite rikšom kroz Kinesku četvrt, da kupujete svilene sarije i začine i izgubite se u vrtlogu boja i mirisa u četvrti zvanoj Mala Indija, ili da upoznate islam i malajsku kulturu u četvrti Kampong Glam, a sve to na jednom mestu - u najčistijem, najmodernijem i najbezbednijem gradu u celoj jugoistočnoj Aziji?

Ukoliko su vam hrana i šoping omiljene aktivnosti, ne propustite glamurozne večere i izlaske u klubove i restorane uz reku, ili tradicionalne kuhinje Kine, Indije, Malezije u hokers (hawker's) centrima. Prepustite se uzbuđljivom šopingu na **Orchard aveniji**, ili kupovini najmodernijih elektronskih geđžeta u **Funan** ili **Sim Lim** tržnim centrima.

Od nekadašnje kolonije do svetske ekonomske megasile

Singapur je nekada bio posmatran samo kao usputna stanica, ali poslednjih godina postao je uzbuđljiva turistička destinacija. Originalno britanska kolonija, lučki grad i mesto trgo-

vanja, u prvoj polovini 20. veka bio je poznat kao divlje i užurbano orijentalno odmorešte za mornare i bastion britanske imperijalne vladavine. Danas je postao jedno od azijskih međunarodnih avionskih čvorišta sa najviše letova dnevno i visoko modernizovan grad. Još šezdesetih godina 20. veka, premijer Singapura Li Kuan Ju (Lee Kuan Yew), koji je po- sle vladao još tri deкаде, započeo je poduhvat uređenja i izgradnje Singapura kroz striktnе zakone i kazne. Kako bi dostigao postavljеni ideal izgleda azijskog grada, Singapur je devedesetih postao beživotan i sterilan. Ipak, poslednjih godina se vratio iz mrtvih. Svaki srećni posetilac će se složiti da ovaj danas živi i užurbani grad ima mnogo toga da ponudi.

Singapur je knjiški primer utopijske vrste multikulturalizma, sa pet miliona Singapuraca koje čine pripadnici tri kulture: Kinezi 75%, Malajci 14%, Indijci 9% i 2% ostali (Evropljani, Australijanci, Britanci i radnici u internaci-

onalnim kompanijama). Budući da je ostrvo veličine svega nekih pedesetak km po širini i dužini, i nekih 600 km² površine, grad je izdvojen na četvrti. Neke od njih su poznate po etnici većinskog stanovništva koje ih naseljava (**Kineska četvrt, Kampong Glam, Mala Indija**).

Snalaženje po gradu

Najlakši način obilaska Singapura i otkrivanja njegovih čari je putem metroa, koji je tačan, neverovatno čist i moderan, brz i jeftin vid prevoza, a koristi ga većina Singapuraca. U metrou je na neki način otelotvoren i sam Singapur, svi zakoni i kazne, multietničnost, ravnopravnost kultura, čistoća i efikasnost naprednog azijskog grada. To nije bilo lako postići, jer znamo da sve ove različite kulture u svojim zemljama po- rekla žive u kompletnom haosu, u suprotnosti sa onim što je Singapur danas. Inače, ovaj grad je nekada imao poprilično apsurdne zakone. Među njima je Zakon o zabrani prodaje i žvakanja žvakaće gume, koji je na snagu stupio 90-tih, jer je premijer bio uzrujan zbog količine žvakaćih guma po trotoarima i novom metrou, a kazna za prestup je bila zatvor (srećom, ukl- nut je 2004. godine). U metro nije dozvoljeno unositi hranu, piće, pušiti, bacati otpatke, a kazne se kreću od 200 do 5.000 singapur- skih dolara. Svi natpisi u metrou su napisani na četiri jezika (engleskom, mandarinskom kineskom, malajskom, tamilskom). Na svakoj stanici metroa postoji detaljna mapa Singapura i linija metroa, i sve je digitalizovano do krajnje jednostavnosti, tako da ne postoji šansa da se

Čuveni hotel Raffles
Foto: David Ng Soon Thong

Statua Ser Stamford Ralfla
Foto: Fra-olalem R. Cinco

Pozorište Viktorija

izgubite u mrežnom sistemu metroa. Koristeći metro i reciklirajući za sobom, pomažete Singapurcima u borbi sa problemima zagađenja životne sredine. Kada uđete u metro, automatski glas vas obaveštava o korisnim informacijama: koja je sledeća stanica, ima li kašnjenja, koliko minuta ima do sledeće stanice, te vas lako vodi do željene destinacije. Dovoljno je sići na ma kojoj stanici u centru i peške obilaziti grad, upijajući atmosferu, mirise, boje svake etničke četvrti, jer su najzanimljiviji kvartovi baš i grupisani u centru, a Singapur je najlepše obilaziti peške.

Pa neka šetnja počne...

Jezgro grada predstavlja oblast oko **zaliva Marina Bej** (Marina Bay), na ušću **reke Singapur**. Ona deli grad na dva dela - južni deo ili **finansijsku četvrt**, i severni deo ili **kej reke**, sa mnogobrojnim restoranima, barovima, klubovima i većinom znamenitosti, uključujući

i **Kolonijalnu četvrt** (Colonial District). Ovdje se Ser Stamford Ralfla (Sir Stamford Raffles), otac i osnivač Singapura, iskrao 1819. godine i osnovao grad. Tu je vremenom rastao klaster prelepih kolonijalnih zgrada, lociranih oko **kriket igrališta Padang** (Padang), na kome se i danas mogu videti igrači u tradicionalno belo odeći kako igraju kriket. Među ovim zdanjima su **stara gradska većnica** (City Hall) i **pozorište Viktorija** (Victoria Theatre). Restaurirani, danas predstavljaju sećanje na nekadašnji grad, u podnožju vrtoglavo visokih nebodera koji ih okružuju. Čuveni **hotel Raffles** i **Long bar** su odlična mesta da se provede popodne. Bar i soba za bilijar plene stilom i prizivaju duh prohujalih vremena, sa mermernim podovima i puno viktorijanskih detalja. Long bar je mesto gde je 1915. godine stvoren legendarni koktel Singapore Sling, a ovdje se i danas može popiti spremljen po originalnoj recepturi i ceni od 25 singapurskih dolara. Na svakom stolu nalazi se činija sa kikirikijem u ljusci, čije se ljuske po či-

šćenju bacaju na pod. Tradicija datira iz davnih vremena, a kada ste u Rimu, ponašajte se kao Rimljanin. Nasuprot kolonijalnoj arhitekturi, nalazi se **kulturni centar Esplenejd** (Esplanade Theatre Complex), koji je projektovao britanski arhitekta Zaha Hadid. Lokalci ga nazivaju Duriyani, zbog izgleda krova koji podseća na ove voćke, a u stvari ga čine solarne ćelije koje se okreću u zavisnosti od osunčanosti doba

Travel Tips SINGAPUR

▶ VODIČI

Najbolje besplatne štampane publikacije za snalaženje u gradu mogu se uzeti u kacerariji turističkog biroa (Singapore Tourist Board), na aerodromu Čangi (Changi). Ako propustite da ih posetite odmah po sletanju u Singapur, možete ih naći na više mesta po gradu, ili na Orchard aveniji, gde im je centralna zgrada. Lonely Planet je nezaobilazan vodič kroz grad.

▶ POPUSTI

Ulazi u muzeje su petkom uveče besplatni. Za Singapurski muzej umetnosti (Singapore Art Museum) ovo važi posle 18.00, a za Muzej civilizacija Azije (Asian Civilisations Museum) posle 19.00h.

▶ BEZBEDNOST

Singapur je najbezbedniji grad u jugoistočnoj Aziji, tako da kriminala skoro i nema.

▶ ZABRANE

Singapur ima pregršt čudnih zakona. Postojao je zakon koji je zabranjivao prodaju i žvakanje žvakaćih guma, a i dalje je na snazi zakon po kome možete biti kažnjeni ukoliko šetate goli po svojoj kući, jer se to smatra pomografijom (pomografija je zabranjena). Cigarete i pušenje zabranjeni su na svim javnim mestima, itd... Zakoni u Singapuru su strogi, a kazne oštre. Visoke su i novčane kazne za pušenje na javnim mestima, prelaznje ulice van pešačkog prelaza, jedenje u metrou i bacanje smeća po ulici.

▶ RADNO VREME

Pošte, banke i državne institucije od ponedeljka do petka imaju puno radno vreme (vreme otvaranja je između 07.30 i 09.30, a zatvaranja između 15.00 i 18.00), dok su subotom otvorene nešto kraće i rade pola radnog vremena (zatvaraju se između 11.30 i 13.00). Tržni centri su otvoreni od 10.00 do 22.00, čak i nedeljom. Hokers centri rade uglavnom od 00.00 do 24.00h, dok se neki otvaraju samo u vreme ručka i večere. Državnih praznika ima dosta, jer se pored opštih praznika (Božić, Nova Godina, Praznik rada...) poštuje i etnika svih pripadnika singapurskog društva, a većina ih se bazira na lunarnom kalendaru pa se i dani kada se praznici slave menjaju iz godine u godinu.

Singapur
Foto: Lim Lian Hai

dana. Pomenuti Durijani reprezentuje jedno od retkih dostignuća moderne arhitekture, ne samo u Singapuru, već i čitavom regionu. Tu se održavaju predstave i koncerti svetski poznatih zvezda, a možete se prepustiti vrhunskim gastronomskim uživanjima u nekom od mnogobrojnih restorana. Još jedna atrakcija na toj strani reke je najviši svetski panoramski točak - **Singapur Flajer** (Singapore Flyer), visok 165 m. To je 30 m više od poznatog panoramskog točka London Aja (London Eye). Za 30 singapurskih dolara, koliko košta vožnja, može se videti celokupno ostrvo Singapur sa neboderima koji se protežu u daljinu, novi **hotelski i kazino centar** koji se sastoji od tri šezdesetospratne zgrade povezane na vrhu, a po lepom vremenu se mogu videti čak i Malezija i Indonezija. U ovoj četvrti se nalaze dva nezaobilazna muzeja: **Singapurski muzej umetnosti** (Singapore Art Museum), koji izlaže dela savremenih umetnika iz regiona, a koji je nekad bio muška katolička škola (cena ulaznice je tri singapurska dolara) i **Nacionalni muzej Singapura** (Singapore National Museum). U njemu se može upoznati istorija Singapura i čitavo njegovo kulturno nasleđe, kao i povremene gostujuće izložbe iz velikih svetskih muzeja (Luvr, Metropoliten). **Klark Kej** (Clarke Quay) i ceo potez uz reku je poznat po gurmanskim čulnim užicima koji se tu priređuju, a takođe je i jedino mesto na svetu sa **obrnutim bandžijem** (G-max Reverse Bungy - jedna vožnja iznosi oko 30 singapurskih dolara).

Kineska četvrt (Chinatown)

Ukoliko se uputite ka severozapadu, ušetaćete u neko drugo vreme u kome su tekovine

Kineska četvrt
Foto: Lim Ching Yee

prošlosti pomešane sa savremenim načinom života. Kineska četvrt je etnička, sa dominantnim kineskim elementima. Mesto je živo u svako doba dana, pogotovo noću. Odlikuju ga prelepe prodavnice, uske uličice, šarene lanterne koje ih natkrivaju, tipični budistički i taoistički hramovi u kojima u svakom trenutku možete naići na monahe i ljude koji se mole. U okolnim ulicama postoji preko 200 tezgi koje nude šareniš. Prodaje se sve, od jeftinih majica, kineskih štapića za jelo, kaligrafskih natpisa tušem i personalizovanih pečata sa vašim imenom na kineskom jeziku, do refleksologije, magneta za frižidere, maski iz kineske opere i raznih suvenira. Potrebno je samo prepustiti se

atmosfera, uroniti u bogat izbor starih i novih predmeta koji se prodaju i upijati tekovine kineske kulture. Posebno je interesantno posetiti Kinesku četvrt (i Singapur uopšte) za vreme Kineske nove godine (početkom februara), kada je cela Kineska četvrt u crvenom, i kada se svake večeri može prisustvovati raznim uličnim performansima (lavljim i zmajevim plesovima), karnevalima, vatrometima, prezentacijama borilačkih veština, izvođenju kineske opere... S obzirom da Kinezi imaju najveći kulturni uticaj na Singapur, zanimljiva može biti i poseta **Centru kineskog nasleđa** (Chinatown Heritage Centre), gde se mogu osetiti autentična atmosfera Kineske četvrti iz 19. i 20. veka i čuti

Travel Tips SINGAPUR

KUHINJA

U Singapuru se mogu jesti svi kineski, malajski i indijski specijaliteti, ali tipično singapurska jela su: singapurske ljute krabe (Singapore Chilli Crab); Ja Kun Kaja tost (Ya Kun Kaya Toast) i hajnanska piletina sa pirinčem (Hainanese Chicken Rice).

REKREACIJA

Singapur pruža mnogo sadržaja za sve ljude koji vole fizičke aktivnosti. U nacionalnom parku Bukit Timah postoje brojne staze za pešačenje i vožnju bicikla, a uvek je prisutna i opcija džoginga u botaničkoj bašti.

ŠOPING

Svaka četvrt sa lokalnim pijacama i bazarima predstavlja odličnu šoping zonu za suvenire, karakterističnu za određenu kulturu koja je naseljava, a moguće je i cenkati se prilikom kupovine. Postoji i šoping četvrt na Orčard aveniji, gde sve svetske modne kompanije imaju predstavništva i butike. Specijalizovani šoping centri (Funan, Sim Lim, itd.) predstavljaju dobra mesta za kupovinu elektronike.

ZABAVA

Singapur ima veoma raznovrstan noćni život, koji može da zadovolji i prohteve najizbirljivijih. Svake noći pretvara se iz poslovnog u grad zabave, a najviše klubova i noćnih barova se može naći u Bout Keju (Boat Quay) ili duž ulice Mohamed Sultan (Mohammed Sultan Rd). Bar jedno veče morate da započnete uz najpoznatiji koktel - Singapore Sling, koji se služi isključivo u Long baru u hotelu Raffles.

RAZNO

Singapur je jedan od retkih gradova u kojima se trka Formule 1 održava noću, i to po ulicama grada. Ovaj gran pri se ponovo vozi od 2008. godine, nakon 25 godina pauze. Interesovanje je toliko veliko, da su u periodu održavanja trke cene svega, od smeštaja do hrane, astronomske. Ove godine Velika nagrada Singapura zakazana je za period od 24. do 26. septembra, a ukoliko poželite da doživite uzbudjenje noćne gradske trke, savetujem vam da kartu i smeštaj rezervišete što pre, kako biste prošli što jeftinije.

Singapur Flajer
Foto: Mori Hidetaka

Sultanova džamija u Kampong Glamu
Foto: Adelene Ng

Mala Indija
Foto: Eugene Tang - Singaporessights.com

neispričane priče ranih dana Singapura. Ulaznica košta osam singapurskih dolara, a radno vreme je standardno, kao i za većinu institucija u Singapuru, od 09.00 do 19.00.

Mala Indija (Little India)

Kratkom šetnjom na sever dolazi se do indijske četvrti koja se zove Mala Indija (Little India). Kao i Kinesku četvrt, čini je mreža uskih ulica sa nizom tradicionalnih indijskih prodavnica i restorana, iz kojih se oseća miris tamjana i čuje indijska bolivudska muzika. U suštini, to je Indija u malom, samo bez karakterističnog dubreta, haosa i krava koje spavaju po trotoarima. Uvek se možete upustiti u cenkanje za neki od predivnih raznobojnih sarija, ili jednostavno uroniti u mirise začina koji se prodaju po tegzama. Možete se upustiti u razgovor sa lokalnim Indijcima, dati poznatom papagaju Pepeu da vam prorokne sudbinu, naučiti da jedete prstima na autentičan način u nekom od mnogobrojnih restorana. Možete i jednostavno šetati po kvartu i čuditi se broju božanstava na pročeljima indijskih hramova, a ima ih mnogo, i hramova i božanstava. Jedna od atrakcija singapurske šoping scene nalazi se upravo u Maloj Indiji, i obavezno je morate

obići. **Mustafa centar** je šoping centar koji je otvoren od 00.00 do 24.00h i retko je bez užurbane gužve mušterija, čak i u kasnim noćnim satima. Kada moderni deo Singapura naizgled spava, na ovom mestu žurka tek počinje. Nije luksuzan kao ostali šoping centri u Singapuru, ali u njemu se može naći bukvalno sve, od igle, preko odeće, suvenira, parfema, elektronike, šminke, slatkiša, zlata, bolivudske muzike i filmova na dvd-u, do lokomotive - sve po niskim cenama i sa mogućnošću cenkanja. Takođe se može naći veliki broj raznovrsne tradicionalne indijske odeće i aksesoara, pa čak i usluge putnih aranžmana, rezervacija hotela, asistencija sa vizama. Ukoliko volite da se cenkate, ili ste ljubitelj kupovine u sitne sate, Mustafa centar definitivno ne smete zaobići.

Malajska četvrt

Jugoistočno od četvrti Mala Indija nalazi se malajska četvrt Kampong Glam, gde se možete upoznati sa malajskom verzijom islama, razgledati gomilu prodavnica i restorana koji prodaju indonežansko-malajske specijalitete, osetiti život u mnogo sporijem i opuštanjem ritmu nego ma gde drugde u Singapuru. Ovde se nalazi i najveća džamija u Singapuru - **Sultan**

džamija sa pozlaćenim kupolama, ispred koje se petkom nagomilaju mopedi i izuvene cipele. **Istana Kampong Glam** (Istana Kampong Glam) je nekadašnja Malajska palata, koja je danas otvorena kao **Malajski kulturni centar i muzej** (Malay Heritage Park). U njemu se često mogu videti malajski plesovi i muzički performansi (ulaznica košta tri singapurska dolara, a performansi osam singapurskih dolara).

Gastronomsko bogatstvo

Ukoliko ste ogladneli od ovolike šetnje i razgledanja grada i uželeli se ukusnog, ali jeftinog obroka, trebalo bi da odete do nekog od **hokers centara**. Ovi centri su u suštini singapurska kreacija. Naime, nekada davno u Singapuru, kao i svugde u jugoistočnoj Aziji danas, uobičajeno je bilo jesti na ulici. Obroci su se kupovali od prodavaca koji su na kolicima gurali svoje pokretne restorane-štanove, na kojima su u isto vreme i kuvali hranu. Svaki od prodavaca je imao različit zvuk ili šemu oglašavanja, udarajući palicom od bambusa različite dužine i debljine po drvenom bloku, u zavisnosti od hrane koju je prodavao. Tako su ljudi po zvuku

Plaža Palavan u Sentozu

Skaj Tauer u Sentozu

mogli znati koja hrana se prodaje, ili čak koja je debljina rezanaca u jelu. Kada bi čuli određen zvuk, izlazili bi iz kuća da kupe obrok. U periodu modernizacije i uređivanja Singapura, svi ti lutajući restorani su prikupljeni pod natkrivene tržne centre, danas poznate kao hokers centri. U njima nekoliko hokers šandova deli isti prostor za sedenje, tako da je moguće sladiti se raznovrsnim etničkim specijalitetima u isto vreme. Najčešće se nalaze u blizini metro stanica. Navešću par specijaliteta za koje se tvrdi da su originalno singapurska nacionalna jela. Singapurske ljute krabe (Singapore Chilli Crab) su u osnovi meso krabe u kombinaciji sa ljutim čili sosom. Ovo jelo je pedesetih godina 20. veka kreirala legendarna madam Čer Jam Tian (Cher Yam Tian), koja ga je prodavala dugom redu željnih mušterija od rane zore do kasno u noć, a na mestu gde je nekad stajao njen štand, otvoren je hokers centar. Ja Kun Kaja tost (Ya Kun Kaya Toast) je parče tosta premazano kaja džemom, koji ukusom podseća na slatkasti puter od kokosa. Hainanska piletina sa pirinčem (Hainanese Chicken Rice), koju je čuveni šef Entoni Burdejn (Anthony Bourdain) ponovo otkrio u svojoj tv emisiji i stavio na gastro-

Durong

nomske mape sveta, u osnovi je samo barena piletina uz pirinač. Pirinač igra glavnu ulogu, jer se kuva u mešavini pileće supe i raznih začina do potrebne konzistencije. Tokom marta i aprila, u singapurskim restoranima i hokers centrima održava se Singapurski festival hrane (Singapore Food Festival), koji slavi umetnost spremanja hrane i gurmansva.

Šoping snova za kupoholičare

Ukoliko ste se snabdeli više nego potrebnom energijom za nastavak šetnje, odvojite malo vremena i za šoping, koji je u Singapuru u rangu nacionalnog sporta. Ako odlutate u prestonicu šopinga na Orčard aveniji (Orchard Rd), gde su tržni centri nanizani duž cele ulice od dva kilometra, bićete zaslepljeni svetlima butika

najpoznatijih svetskih brendova, i kupovati do krajnjih granica izdržljivosti, ili izdržljivosti svog novčanika. Tržni centri duž Orčard avenije, koji odišu glamurom, spojeni su podzemnim prolazima ili pasarelama, tako da kada jednom uđete, ne morate više izlaziti na svetlo dana. A ukoliko ste zainteresovani za kupovinu jeftinih elektronskih uređaja (mp3 plejera, laptopova, digitalnih fotoaparata, softvera, mobilnih telefona, audio i video opreme...), posetite **Funan Aj Ti Mol** (Funan IT Mall), ili **Sim Lim Skver** (Sim Lim Square), gde ćete za proizvode dobiti bolju cenu nego igde u svetu. Ono što najviše raduje je da na inače niske cene, u slučaju da ste sačuvali sve račune, na aerodromu dobijate i povraćaj poreza koji ste platili. U julu se dešava velika singapurska rasprodaja (Great Singapore Sale), kada prodavci značajno spuštaju cene proizvoda, kako bi održali sliku Singapura kao šoping destinacije.

Botanička bašta

U produžetku Orčard avenije nalazi se prava oaza mira, **singapurska botanička bašta**, idealno mesto za opuštanje i oporavak od brzog tempa singapurskog života, koju je Ser Stamford Raffles podigao još davne 1822. godine. Prostire se na 64 hektara, uz milione prelepih botaničkih i hortikulturnih vrsta, prikazanih i podeljenih u tematske celine (kišna šuma, bonsai vrt, vrt orhideja, vrt kaktusa...). Singapurci rado posećuju botaničku baštu i često možete videti ljude koji šetaju, džogiraju, vežbaju. Ulaz je besplatan, a bašta je otvorena od 05.00 do 00.00h. U njoj osim razgledanja i opuštanja, takođe možete naučiti nešto više o raznim biljkama kroz radionice i predavanja, ili slušati besplatne muzičke koncerte na simfonijskoj sceni koja nadgleda malo jezercce. Obavezno obidite **vrt orhideja**, gde je izloženo 1.000 originalnih i 2.000 hibridnih vrsta orhideja, od kojih su neke poprilično retke, uključujući i nacionalni cvet Singapura, Vanda Mis Joakim (Vanda Miss Joaquim). Po legendi je Vanda Mis Joakim, ćerka lokalnog trgovca, ili pronašla cvet u svojoj bašti, ili ga je stvorila ukrštajući burmansku i malajsku orhideju. Ovaj hibrid je 1899. godine uzeo prvu nagradu na Izložbi retkog cveća u Kraljevskom hortikulturnom udruženju i postao nacionalni cvet Singapura. Ulaz u vrt orhideja se naplaćuje pet singapurskih dolara, a vrt je otvoren od 08.30 do 19.00h. Zanimljiva u vrtu orhideja može biti i sekcija u kojoj se nalaze nove hibridne vrste koje su dobijale imena po svojim patronima, svetski poznatim ljudima, političarima, kraljevima i muzičarima koji su posećivali Singapur. Tako možete videti npr. orhideju princeze Dajane, orhideju kraljice Elizabete, orhideju Mika Džegera...

Ostrvo Sentosa

Iako je Singapur relativno malo ostrvo, ne nedostaju mu sadržaji. Ukoliko se uželite pasivnog odmora, posetite **Sentozu** (Sentosa). Ovo ostrvce na jugu Singapura pretvoreno je u veliki centar za rekreaciju. Ribarsko naselje koje je ranije postojalo na tom mestu zvalo se Pulau Belakang Mati (Pulau Belakang Mati - Ostrvo iza smrti), jer je tokom Drugog svetskog rata mnoštvo ljudi poginulo na drugoj strani ostrva. Godine 1968. Singapur je nasledio ostrvo od britanskih kolonijalnih vlasti. Da bi se oslobodio mračne slike prošlosti, nazvao ga Sentosa - što u prevodu znači spokoj i mir. Uprkos prošlosti, postalo je popularno mesto kako za turiste, tako i za Singapurce i predstavlja pravi beg od tržnih centara i zgrada na kopnu. Ovde su izgrađene predivne plaže na koje ljudi dolaze da se ohlade kada sunce upeče, kao i brojni hoteli i spa centri koji pružaju utočište od urbanog ambijenta grada. Sa predivnim plažama i bogatom florom i faunom, Sentosa je kao raj koji se nalazi na korak od komfora savremenog života. Noću na ostrvu proradi magična šarena **muzička fontana**, čiji lasersko-muzički performans u Diznilend stilu privlači lokalce i turiste. Na Sentozi se takođe može uživati u **zabavnom parku**, **vožnji žičarom** (ulaznica 9,9 singapurskih dolara), a možete posetiti i **podvodni akvarijum** sa delfinima i drugom bogatom, šarenolikom morskom florom i faunom (ulaznica 18 singapurskih dolara), **park leptirova** (ulaznica 10 singapurskih dolara) i **panoramski toranj** (ulaznica 10 singapurskih dolara).

Povratak prirodi...

Za one koji smatraju da je Singapur isuviše urbana sredina, moguća je poseta **parku ptica Đurong** (Jurong) na jugozapadu ostrva, koji ima preko 8.000 vrsta ptica smeštenih u predivno dizajniranim pejzažima (ulaznica 14 singapurskih dolara). **Zoološki vrt** se nalazi na krajnjem severu ostrva, a ima preko 4.000 životinja smeštenih u otvorenim kavezima, uključujući i ugrožene vrste: bele nosoroge, bengalske tigrove, pa čak i polarne medvede (ulaznica 14 singapurskih dolara). Ako želite, možete ići u **noćni safari** odmah pored zoološkog vrta, gde ćete životinje posmatrati od 19.30 do ponoći, u periodu kada su najaktivnije (15 singapurskih dolara).

Singapurci vole da se šale na račun svih nedaća i neizbežnosti koje ih okružuju. Prekrstili su niz internacionalnih akronima, tako da odgovaraju sarkastičnom pogledu na društvo u kom žive. Na primer, ATM (Automatic Teller Machine - automatska blagajna) postaje skraćenica za Always Take Money, u prevodu - uvek uzima novac. ERP (Electronic Road Payage - sistem elektronskog plaćanja putarina) postaje Everyday Rob People, u prevodu - svakodnevno pljačka ljude.

Singapur ima stvarno mnogo toga da ponudi, čak i najizbirljivijima. Ipak, pored svih tehnoloških napredaka, njegov najvredniji resurs ostaju ljudi i njihova raznolikost. Bilo da vam je finalna ili usputna destinacija, Singapur je svakako mesto na kome se treba zadržati bar nekoliko dana. ■

NAJMODERNIJA FLOTA NA SVETU

KRSTARENJA MEDITERANOM S UKRCAVANJEM U DUBROVNIKU

MSC MAGNIFICA

ITALIJA, GRČKA, TURSKA

polasci petkom od 26.03. do 12.11.

već od 590 evra + lučke takse

MSC MUSICA

ITALIJA, GRČKA,

polasci petkom od 10.04. do 02.10.

već od 590 evra + lučke takse

MSC ARMONIA

ITALIJA, GRČKA, CRNA GORA

polasci petkom od 20.04. do 07.09.

već od 450 evra + lučke takse

POSEBNI POLASCI

MSC SPLENDIDA

FRANCUSKA, ŠPANIJA, TUNIS

polazak 01.05. iz Đenove

već od 480 evra + lučke takse

MSC ORCHESTRA

BALTIČKE PRESTONICE

polazak 15.05. iz Kopenhaga

već od 610 evra + lučke takse

MSC

KRSTARENJA

www.msckrstarenja.com

Info SINGAPUR

► geografski položaj

Singapur je ostrvo koje se nalazi u regionu jugoistočne Azije, na **južnom vrhu Malajskog poluostrva**. Na severu se graniči sa Republikom Malezijom, a na jugu sa Republikom Indonezijom.

► populacija

Grad-država Singapur ima oko **5 miliona stanovnika**.

► kako stići do...

Do Singapura se najlakše može stići **avionom**, iz svih većih svetskih gradova. Nudi se nekoliko opcija, a mi ćemo navesti dve najpovoljnije. Primera radi, kompanijom Jat Airways možete putovati do Frankfurta svakoga dana u 12.00. Avion sleće u 14.00, a putovanje se nastavlja u 15.05 kompanijom Srilankan Airlines do Kolomba, u koji se stiže u 04.30 narednog dana po lokalnom vremenu. Let za Singapur je u 07.00, a avion sleće u 15.00 po lokalnom vremenu. Cena karte je od 550 eura, plus oko 130 eura za takse i dodatke. Druga opcija je kompanijom Turkish Airlines preko Istanbula. Avion iz Beograda poleće u 14.40 i sleće u 17.15 po lokalnom vremenu. Let se nastavlja u 23.25, a u Singapur se stiže u 15.30 narednog dana po lokalnom vremenu. Cena karte je od 540 eura, a na to treba dodati oko 255 eura za takse i dodatke.

► dokumenta

Gradanima Srbije **nije potrebna viza za boravak do 30 dana**. Najbliže diplomatsko predstavništvo Republike Srbije za region jugoistočne Azije nalazi se u Džakarti, u Republici Indoneziji. Možete ih kontaktirati na telefone +6221 314 35 60 i 314 37 20.

Singapur noću

► klima

Klima je **tipično monsunska**, kao i u ostatku regiona. Tokom godine ima dve sezone: kišnu (novembar - januar) i sušnu (februar - oktobar). Prosečna temperatura tokom godine je oko 30 stepeni, uz veliku vlažnost.

► vremenska razlika

GMT +8. Singapur je na +6 ili +7 časova u odnosu na Srbiju, pošto ne postoji pomeranje sata.

► jezik

Zvanični jezik u Singapuru je **engleski**, mada se govore i poštuju jezici svih etničkih grupa, tako da su česti natpisi na sva četiri jezika (engleski, mandarinski kineski, malajski, tamilski).

► medicinske norme

Nisu potrebne **nikakve posebne pripreme** i predostrožnosti u vidu vakcinacije, hrane, vode za piće.

► novac

Zvanična valuta u Singapuru je **singapurski dolar**. Za jedan euro možete dobiti 1,88 singapurskih dolara. Banke, menjačnice i ATM-ovi su dostupni svuda.

► struja

230V 50Hz. Potrebna je upotreba adaptera zbog drugačijeg tipa utičnice.

► smeštaj

Smeštaj u Singapuru varira od **hostela**, preko **hotela srednje klase**, do **hotela više klase**. Cene hostela su uniformne. U proseku se kreću od 20 singapurskih dolara za grupne sobe, uz često besplatne usluge Interneta, pranja veša i doručka. Jeftiniji hoteli koštaju od 50 do 70 singapurskih dolara za sobu, dok luksuzni hoteli koštaju od 200 singapurskih dolara.

► informacije

Po sletanju na aerodrom Čangi (Changi), treba otići do **turističkog biroa na aerodromu** i informisati se. Veoma su ljubazni i daju tačne informacije. Imaju odlične besplatne mape i štampane brošure, koje olakšavaju snalaženje i planiranje u Singapuru.

► telefoniranje i internet

Pozivni broj za Singapur je +65, lokalni saobraćaj se tarifira 10c za 3 minuta razgovora. **Telefonske kartice** je moguće uzeti u trafikama, u 00-24 radnjama, knjižarama, poštama, itd. Postoje dva operatera za mobilne telefone, a vaš telefon će se odmah po sletanju prebaciti na lokalnog operatera. Skoro ceo grad je pokriven **bežičnim Internetom**. Postoji i veliki broj Internet kafea, a cene se kreću oko pet singapurskih dolara za jedan sat.

► kako se kretati

Najefikasniji i najbrži način kretanja kroz Singapur je **metroom (MRT)**, koji povezuje sve delove ostrva, iskombinovane kroz mrežu tri linije. Očekujte da platite od 0,9 do dva singapurska dolara po vožnji u zavisnosti od relacije, a moguće je kupiti i dnevnu kartu za 10 singapurskih dolara koja obezbeđuje 12 vožnji.

